

יום	יום לחדש	יום מוהר"א	ליקוטי הלכות ה"ה	ליקוטי מוהר"א	מסנה ברוך ה"ד	היי מוהר"א	שולחן ערוך אבן העזר
שבת	ט"ז	קב:	רנו	חורה	קה - קו	צ"ב - י"ג	ס"ח - כ"ג
א	י"ז	קג:	רנה	רעט:	קז - קח	צ"ה - ט"ז	צ"ה - ט"ז
ב	י"ח	קד:	רנט	רעט:	קט - קי	צ"ט - י"ח	צ"ט - י"ח
ג	י"ט	קד:	רס	רפ:	קיב - קיג	צ"י - י"ט	צ"י - י"ט
ד	כ'	קד:	רסא	רפ:	קיג - קיד	צ"א - א	צ"א - א
ה	כ"א	קה:	רסב	רפא:	קיג - קיז	צ"ב - ג	צ"ב - ג
ו	כ"ב	קה:	רסג	חורה	קיז - קיח	צ"ג - ד	צ"ג - ד

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

182 | פרשת כי תבוא | ט"ז אלול ה'תשפ"ב

דבר המערכת

"והנה בכל הימים האלה" - מספר מוהרנ"ת - "היה דעתי נבון ומבולבל בכל פעם בענין הנסיעה לארץ ישראל, ולא יכולתי להכריע דעתי כלל מעוצם מניעות המח, שהיו בדעתי כמה בלבולים כאילו אי אפשר לי לבוא לשם חס ושלום, הן מחמת מניעות הממון ושכנות הדרך מחמת כובד מלחמות היוונים שנשמע אז, הן מחמת שארי מניעות שבדעתי שהחלישו את דעתי בכל פעם שאי אפשר לי לבוא לשם חס ושלום. וכבר הייתי מוכן לנסוע בימי אלול, וכבר הייתי באדעס ונתתי דמי קדימה על בילעט (כרטיס) ונסוגתי אחור מחמת מניעות כאלה, אבל דרכנו לבלי להניח את הרצון לעולם, כפי אשר קיבלנו מפיו הקדוש ומפי ספריו הקדושים, על כך כל מה שהמניעה נתגברה עלי יותר, ובפרט מניעות המח שזה עיקר המניעה, כל מה שהתגבר ביותר נתגברתי בראון חזק יותר ויותר" (ימי מוהרנ"ת ח"ב, ט).

אסור לנו לשכוח את כללי המלחמה!
כאשר הרשעים כים נגרש לגזול מאתנו את נקודת חיינו ותקוות נשמתנו, נחזור ונשנן לעצמנו אלף פעמים שהכל נועד להגביר את החשק והכיסופים. ה' אתנו עמנו ואצלנו, לא עזבנו ולא יעזבנו, "הנה א-ל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת י-ה ה' ויהי לי לישועה".

מי ישער עוצם כוחו של רצון היוצא מפיו ולבו של בן אהוב לאביו שבשמים: "על ידי כל הבטה וגעגוע שמביט ותולה עינו לרחמי יתברך, ועל ידי כל תנועה ותנועה שפונה להקדושה, על ידי כל זה זוכה בכל פעם לשבר חומות ברזל ודלתות נחושת" (ליקוטי הלכות, גביית חוב מהיתומים ג, יז). גם מיצרי גבולות ומעברי מדינות ישתברו ויפתחו כהרף עין בכוחם של רצונות, להחיותנו כיום הזה.

העורכים

שופר של שמחה

ומעללים' כאשר ברור לו שאין כל דרך לבוא לכך?! לשם כך גזז הקב"ה בקדושת השופר את סוד השמחה, שכן רק כאשר תאיר בלבנו תקוות החיים שעדיין יש לנו תקוה, ונזכור שעדיין אנו אחוזים ודבוקים בה' הטוב והמיטיב על אף כל ריחוקו ושעדיין חביבותו אצלו בתוקף ועוז, אזי נרצה ונתעורר לשוב ולתקן את כל החלקים הפגומים והחסרים.

מוהרנ"ת ממשיך ומגלה את סוד השופר המשמח: "סיום כל העשרה מיני גנינה הוא 'הללויה בצלצלי תרועה, שהוא קול השופר בראש השנה שכלול מכל עשרה מיני גנינה, כי ראש השנה הוא ראשון לעשרת ימי תשובה, ועיקר תיקון התשובה הוא כלליות השמחה, וכמוכן בדברי רבינו ז"ל כמה צריך האדם שרחוק מעבודת ה' להתחזק לשמח את עצמו בכל מה דאפשר, בכל מה שמוצא בעצמו איהו נקודה טובה עדיין, ועל ידי זה עיקר תיקונו, כי על ידי זה נכנס באמת לכף זכות ויכול לזכות לתשובה. כי כל אדם, כל זמן שיש לו עדיין רחמנות על עצמו וחושב על תכליתו הנצחי, צריך להשתדל מאד מאד להחיות את עצמו ולראות לחפש למצוא בעצמו איהו נקודות טובות מה שזכה מעודו לעשות איהו מצוות ודברים טובים כדי שלא יפול בדעתו לגמרי, ולשמח את עצמו בכל מה דאפשר".

זוהי גם ההכנה בימי אלול; השופר של אלול וכל עבודת אלול נועדה לאחד את הרצון העז להתקרב אל ה' יחד עם ההתחזקות העצומה והשמחה הגדולה למצוא את ה' גם במדרגות הכי נמוכות ושפלות ולעורר ייחול ותקוה לצאת משם (ראה ליקוטי מוהר"א ח"א סי' ו' בהרחבה). רק מי שישתדל בימי אלול לעורר שמחה ותקוה עצומה שה' אתו ושבועדי יזכה לתשובה שלימה, הוא זה שיוכל להלך בדרך התשובה.

וכך גילה רבינו הקדוש על השופר של אלול: "סיפר בימי אלול שחלם לו, שהיה רוצה ליכנס בבית לשמוע קול שופר, ועבר לפני בית אחד ושמע ששם מזמרים ומכים כף אל כף ומרקדים מאד ושמחים בקפיצות וריקודים גדולים כדרך השמחים והשוחקים מאד, ענית ואמרת: הלא לכאן בוודאי טוב ליכנס לשמוע קול שופר!" (חיי מוהר"א, צז).

במקום של שמחה עצומה, שם ישמעו היטב את קריאתו העמוקה של השופר, שם טוב להיכנס לשמוע, כי שמה ייטיבו להבין את הקריאה האמיתית של השופר, להחיות, לעורר, להפחית רצונות ותשוקות מחדש, ולא לייאש ולהימת.

מוהרנ"ת מסיים שם, שלכן נסמך לפסוק "אשרי העם יודעי תרועה" המשך "בשמך יגילון כל היום"; העם שיודע ומבין את עומקה של התרועה ומשמעותה, מתעורר לשמוח בה' כל היום, הם שמעו הכרזת תקוה עצומה, והיא עצמה שגורמת לבכות ולצפות לישועה. וכפי שנרמז באותו פסוק עצמו. ב'שמך יגילון כל היום' ראשי תיבות בכ"ה, בכי טהור של תקוה תמה ונקיה כבן המתפייס עם אביו אוהבו.

על מה נשים את הדגש בבואנו להתעורר לשוב בתשובה? על מה צריך להתאמץ ביותר? מהי ההתחלה, ואיך נכנסים בשערי תשובה? מה חסר לנו כדי להשתנות? הלא לכאורה אנו רוצים וחפצים כל כך להשתנות ואף על פי כן עדיין אנו אחוזים היכן שאנו אחוזים.

הבה נטה אוזנינו לדברי מוהרנ"ת המלמד אותנו הוראת דרך ברורה על יסוד התשובה, וכה הם דבריו הבעורים:

"עיקר ההתקרבות להשם יתברך, בפרט התקרבות הרחוקים הצריכים לשוב, הוא רק על ידי בחינת עשרה מיני גנינה, שהוא בחינת כלליות השמחה. נמצא, שעיקר תיקון התשובה, שהוא רפואת הנפש והגוף, הוא על ידי השמחה, שהוא בחינת עשרה מיני גנינה. על כך בראש השנה, שהוא יום ראשון לעשרת ימי תשובה, מעוררין כל העשרה מיני גנינה על ידי מצות שמיעת קול שופר שכלול מעשרה מיני גנינה".

השמחה היא עיקר תיקון התשובה! זה מה שחסר לבעל תשובה. לפעמים אנו מוצאים עצמנו כל כך קרירים וחסרי לב לדברים שבקדושה, נדמה לנו שחסרה כאן מידה גדושה של יגון ותוכחה כדי להתעורר, אבל לאמתו של דבר הנקודה הפנימית שחסרה כאן היא השמחה, התקוה, החיות והרצון שכבר כבו בלב מרוב ייאוש וטמטום. אם רק נעורר בלבנו חיות ושמחה, נתעורר ממילא לרוץ ולחפש רופא-נפשות שישים קץ לחולינו.

משל למה הדבר דומה: לחולה שמתייסר קשות במחלה שלכאורה הינה חשוכה מרפא, עוברים ימים, חולפים חדשים, הכל מסביב מביטים עליו בחמלה ובתוהו וכאילו מצפים יחד עמו למוות הקרב ובא חלילה. לבו הולך ומת, אין לו שום חפץ ורצון כי אם להיגאל כבר מסאת יסוריו, הוא כבר לא בוכה, לא מתאנח, לא מחפש דרך להקל מעליו את מכאוביו, רק שוכב כאבן דומם. והנה, הופיע רופא גדול המבשרו שלפי הסימנים שהוא מבחין בו הרי שגדולה ועצומה התקוה לרפואתו. החולה שקיבל את דבריו החל לפתע לגנוח ולהתאנח... כאוב לו, הוא כבר רוצה, הוא מייחל ומצפה... רק עוררו בו תקוות חיים, וה'התעוררות' החלה פועלת מאליה.

"ראש השנה", יום הדין הגדול והנורא. התורה הקדושה מצווה עלינו להתעורר מתרדמתנו ולשוב בתשובה, והשופר שבא להחריד ולזעזע כאילו קורא ואומר: "עוררו ישנים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחיפשו במעשיכם, וחזרו בתשובה, וזכרו בוראכם. הביטו לנפשותיכם, והטיבו דרכיכם ומעלליכם, ויעזבו כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה" (רמב"ם, פ"ג מלכות תשובה). אין זה מתחבר אל 'עשרה מיני גנינה כלליות השמחה'!?

אלא שבהעדר השמחה, כאשר האדם מיואש מעצמו ומביט על עצמו בבוז ככלי אין חפץ בו, שוב אין שום סיבה שיתעורר משנתו. וכי למה יקיץ? כדי לפגוש שוב את המוות והכיליון שהוא שרוי בו?! מדוע שירצה לשמוע את הקריאה 'היטיבו דרכיכם

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

מוהרנ"ת הִיָּה לו בְּבֵיתוֹ אוֹיְבֵעַר שְׁטִיבֵל (= עֲלִית בֵּית), וּפְעַם בְּאֲמָצַע הַיּוֹם כְּשֶׁשָּׁגַר אֶת הַיָּלִדוֹנוֹת נִגְעָה וְאָמַר: "וּיִנְצִיגְעָר אַ קוֹק אִין דְּעַר עוֹלָם" - הַבְּטָה אַחַת פְּחוֹת בְּזָה הָעוֹלָם."

(שיח שרפי קודש)

לתגובות והערות 3323796@gmail.com ניתן לקבל את הגיליון באימיל מידי שבוע

הדל"ג 6:23 - ניץ ההמה 6:13 - מוזק"ש 8:41 צאת השבת 7:35 - צאה"ש לר"ת 8:15

זהירות מהלוואות וחובות!

והלויית גוים רבים ואתה לא תלוה

בפרשה זו, כאשר התורה מברכת אותנו "ואתה לא תלוה" - נזכרים אנו באזהרתו של רבינו, אשר הזהירנו לבלי להיות 'בעל חוב', וגם כאשר השעה דוחקת יתאמץ בכל כוחו שלא ללוות ולהיעשות בעל חוב, רק ימתין ויצפה לישועת ה'.

וכבר העיד רבינו על עצמו "שאם לא היה ממתין בבטחון לישועת ה', כבר היה איש נוסע ומטולטל כמו כל הנוסעים ומטולטלים עצמם בשביל הפרנסה כנהוג עשיו. והכוונה, כי אמר זאת לענין הנהגת הבית בפרנסה ומלבושים ושאר צרכי הבית, שעל פי רוב חסר לאדם הרבה, כגון, לזה חסר מלבוש פשוט, ויש חסר להם מלבושים חשובים או דירה וכו', **שצריכין להמתין לישועת ה' ולבלי לדחוק את השעה למלאות החסרון תיכף ומיד, רק צריכין להמתין עד ירחם ה'.**

"ואמר על עצמו ענין הנ"ל שאם לא היה ממתין, כגון כשהיה חסר לו איזה דבר, אם היה דוחק את השעה שיהיה דווקא תיכף, היה צריך ללוות לעצמו ולהיות בעל חוב, עד שהיה מוכרח להיות נוסע ומטולטל. כמו שאנו יודעים ענין הנוסעים שהם מוכרחים תמיד לנסוע על המדינה מחמת שהם תמיד בעלי חובות.

"וענין זה צריכים לידע מאד, וצריכין ללמד עצמו להרגיל את עצמו בזה מאד. כי לכל אדם חסר הרבה אפילו בעלי בתים ועשירים גדולים, מכל שכן מקבלים אפילו החשובים והגדולים. וצריך לזה להסתפק במועט ולהנהיג ביתו כפי השעה והזמן. ואם נדמה לו שצריך מלבוש או לאשתו ובניו, אף על פי שמוכרח לו, אל ידחוק השעה ללוות ולהקיף ולהיות בעל חוב, אך ימתין עד שיבוא עתו. וטוב לסבול דוחק אפילו במזונות וכל שכן במלבושים ודירות וכו', ולא להיות בעל חוב" (שיחות הר"ן, קכב).

ודבר נפלא אמר רבינו בענין זה, ועליו לשנונו תמיד:

"מוטב שיהיה בעל חוב לעצמו או לבני ביתו במלבושים, מלהיות בעל חוב להחנני או לאחרים!" (שם).

מוטב שתהיה חייב לעצמך דירה מרווחת יותר, מאשר תהיה חייב לקבלן עשרות אלפי דולרים...

על אחת כמה וכמה, שאין לו לאדם ללוות הלוואות ולהיות 'בעל חוב', כדי להגדיל ממונו ורווחיו. אשר על כך כבר כתב רבינו:

"המשוקעים בתאות ממון הם בעלי חובות תמיד, כמו שאנו רואים בחוש שזה המשאוי תלוי בצוואר בני אדם, שאין מסתפקין בממונם ולווין מאחרים ונדמה להם, שהם משתכרין שכר הרבה ואחר כך מתים בעלי חובות. ואם אינם מתים בעלי חובות ממש, שאינם חייבים ממון לאחרים, עדיין הם בעלי חובות לתאוותם" (ליקוטי ענות, ממון ופרנסה, יד).

כיצד מתפללים אצל ציון רבינו הקדוש?

שאלה:

לקראת הנסיעה לרבינו הקדוש, רציני לשאול משהו שתמיד אני מסתפק בו. והוא, בענין אופן התפילה וההתבודדות בציון רבינו. האם אפשר לדבר לרבינו עצמו, ובאיזה צורה? קיצרתי בשאלתי, אך אקווה שהיא מובנת, ושתשיבו עליה בבהירות.

תשובה:

ידוע מה שאמר רבינו לבתו מרת אדל ע"ה לגבי קברו לאחר הסתלקותו: **"מיתת הצדיק הוא רק כמו מי שיוצא מחדר לחדר אחר. והמשיל אז לבתו על עצמו: כמו שאני עתה בחדר זה, ואחר כך אני יוצא מחדר זה ונכנס לחדר השני וסוגר הדלת אחרי, אם אתה תבוא אצל הדלת ותצעק 'אבי אבי' וכו' לא אשמע דבריך!?"** (שיחות הר"ן, קנו).

ואכן, בבואנו אל הציון הקדוש, אנו באים מתוך אמונה וידיעה ברורה שהוא נמצא מבעד לדלת, ואנו עומדים ומפרשים שיחתנו לפניו כאילו היה בחיים חיותו ממש, ואנו שופכים לבנו לפניו כפי שחסידי שופך את לבו לפני רבו החי. וכפי שכותב מוהר"ג בתפילתו: **"ותזכני להיות רגיל ביותר לבוא על ציון קבריהם הקדושים, ולהשתטח שם, ולפרש שיחתי לפניהם באמת, כאילו היו בחיים חיותם יותר ויותר!"** (ליקוטי תפילות, ג).

[ומש"כ "יותר ויותר", כי "איתא בזהר הקדוש דצדיקיא שכיחי יתיר בתר אסתלקותיה בהאי עלמא יתיר מבחיהו, וזהו בחינת השתטחות על קברי צדיקים אמתיים שהוא דבר גדול מאד ומועיל מאד לעבודת ה' יתברך לזכות לצאת מהרע שלו ולשוב לה' יתברך" (ליקוטי הלכות, נייקין ג,ה) (נח, ג,ה)].

כך אכן היה נוהג מוהר"ג; בכל עת היה עולה לציון רבינו ומפרש לפניו שיחתו, וכשקבל פעם מכתבים מבנו ומאנ"ש שבו כתבו לו על צרותיהם וייסוריהם, עלה לציון רבינו הקדוש וקרא בפניו את מכתביהם...

וכפי שהוא מספר בעצמו במכתבו אליהם: **"הייתי קודם אור היום על ציון הקדוש, ונתעוררתי לזה על ידי מכתבך שהכריחוני לילך היום לפרש שיחתי שם, והוצאתי ככוונה מכתבך ונזכרתי מה שכתוב בהם ונפל עלי בכיה, ואז עזר ה' לי שפרשתי שיחתי קצת לפני השם יתברך, וגם קריתי שני מכתבים לפני השם יתברך ולפני רבינו ז"ל! ובוודאי לא היה אפשר להתאפק מלהוריד דמעות" (עלים לתרופה, מכתב מיום תענית אסתר תקצ"ה).**

כמו כן, כשעסק מוהר"ג בהדפסת הספר "ליקוטי תפילות" ונתקל בקשיים רבים, שלח מכתב לאומן לידיד נפשו רבי נפתלי, ואחרי שהוא מספר לו את תלאותיו וקשייו בהדפסת הספר, הוא מסיים ומבקש: **"ועליך אחי נפשי ולבכי המצוה הזאת ועל כל אנשי שלומנו הנלוים אליך, שתלכו על ציון הקדוש והגורא ותספרו בפניכם לרבנו ז"ל כל זה כאשר בלבבכם, ותבקשו ותתחננו להשם יתברך שיחמול על עניותנו ושפלותנו, ויהיה בעזרנו לגמור עסקנו מהרה, כי אין לנו על מי להישען כי אם על אבינו שבשמים, בכח וזכות אדמו"ר אור האורות צדק"ל, וה' הטוב יעשה"** (שם, מכתב מיום ב' וישב תקפ"ז).

אלא שכאן המקום לציין ולהדגיש:

אין אנו "מתפללים" לפני רבינו הקדוש, ואין אנו טועים להפוך אותו לישות בפני עצמו, ול"אמצעי" בינינו לבין השם יתברך חס ושלום (כמבואר באר היטב בספר ביאור הליקוטים, תורה י, ד"ה בלועי דקרת, עיי"ש). **אלא אנו "שופכים" לפניו את לבנו, ו"מספרים" לו על צרתנו ומצוקתנו, ומעוררים את רחמי שומליץ טוב בעדנו.**

וכפי שאפשר לראות במכתביו של מוהר"ג, שכשהוא מספר על תפילתו בציון רבינו, הוא מבדיל ומבחין בין "תפילה" - אשר היא שייכת רק כלפי הקב"ה, ובין "שיחה" - ענין השייך ומומלץ גם לפני הצדיק.

וכפי שראינו לדוגמא במכתב שצוטט לעיל, שם הוא כותב: **"שתלכו על ציון הקדוש והגורא 'ותספרו' בפניכם לרבנינו זכרוננו לברכה כל זה כאשר בלבבכם, ותבקשו ותתחננו להשם יתברך שיחמול על עניותנו ושפלותנו".** הרי לנו מפורש שכשהוא מדבר מרבינו הוא כותב "ותספרו בפניכם לרבנינו ז"ל כל זה כאשר בלבבכם", וכשהוא מדבר מהקב"ה הוא כותב: **"ותבקשו ותתחננו להשם יתברך".**

כשאותה הבחנה חדה, בולטת ביותר ב"תפילה" (ליקוטי תפילות ח"ב, ג) בה פונה מוהר"ג להש"ת ולרשב"י בסירוגין; להש"ת הוא **"מתפלל"** ואילו לרשב"י הוא **"מספר!"**

ולשפוך את הלב ולספר בפני רבינו את העובר עלינו - אין בכך שום חשש וסרך של "ודורש אל המתים", וכפי שהיה גם האריז"ל נוהג לדבר עם הצדיקים על קברם "כדבר איש אל רעהו" (מבואר כ"פ בשער הגלגולים וכן בספר עמק המלך, ואכמ"ל).

וכפי שמסופר גם על רבי חיים מוואלאז'ין - אשר כידוע לא נמנה על עדת החסידים - שאמר: **"השתטח על ציון הגר"א ועל ציון רבי זלמן אחיו, וכיסה ראשו, ואמר לתלמידיו, שאלמלא בוש מפניהם היה מדבר עם אחיו רבי זלמן 'כדבר איש אל רעהו'" (עץ החיים, קלב).**

וכבר בן דן בשו"ת מנחת אלעזר (ח"א סימן ס"ח) ואחר שהאריך בבירור סוגיה זו והגדיר את צורת הפנייה הראויה באופן המבואר, כתב: **"אחרי שראיתי בספרים קטנים מהאחרונים שכתבו באזהרות שלא לשום מגמתו 'לבקש מהמתים להליץ בעדו' כי הוא בכלל דורש אל המתים, ולעניות דעתי האזהרה למונח, כי אין בזה איסור, אדרבה מצוה איכא".**

נסיים בלשונו של מוהר"ג בחדד ממכתביו: **"כל מגמתי וכל תשוקתי ותקוותי הוא רק להיות על ציון הקדוש הרבה פעמים, אולי אזכה לפרש את שיחתי לשפוך לבני כמים נוכח פני ה' עבורי ועבור יוצאי חלצי" (עלים לתרופה, מכתב שפ).**

יהי רצון שנזכה לזה, בפרט לקראת ר"ה הקדוש, "כי עתה זה כל נחמתי וכל מגמתי, לְפָנֶיךָ את כל השומעים לדבריי שיהיו כולם על ראש השנה, היינו במקום גניזתו הקדוש של אדמו"ר ז"ל כל ימיהם לעולם. בוודאי יחזיקו לי טובה לנצח, ובה נגיל ונשיש תמיד וחדות ה' יהיו מעוזנו" (שם, מכתב רלז).

פנינים מאירים והודושים מזהירים מלוקטנים מספרי גדולי הצדיקים ז"ע מתוך רשימותיו של הגר"ם שכנעני שליט"א אשר ציון ורשם לפניו לזיכרון.

לקט ספרי"ם

מהיכל אור שבעת הימים הבעש"ט הקדוש

אל תסתכל בקנקן אלא כמה שיש בו

החכם יכול לראות בכל מקום שירצה, ועם כל זה לא להסתכל חוץ לד' אמות, היינו לראות תמיד בשם בן ד' אותיות [הוי"ה] שיש באותו דבר, בסוד (ההילים n.זט.טז) שויתי ה' לנגדי תמיד, בסוד (אבות ד, ט) אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו, דעיקר כל דבר הוא הרוחניות שבו הבא מהשי"ת שנותן בו טעם ומקיימו. וכן בתפילה יכול הוא לעבוד עבודת התפילה להשי"ת, שלא יהיה עבודתו נראה בפני בני אדם כלל, שלא יעשה שום תנועה באברים, רק בפנימיות בנשמתו, יהיה בווער בלבו, וצועק בלחש מחמת התלהבות, בענין שתהיה עבודתו שבפנימיות הלב יותר גדול משתהא עבודה נראית באברים החיצוניים.

עירוב תחומין ציבורי

לחברו, יש בקנין שביטה במקום העירוב צד זכות וצד חוב, שמרויח אלפיים אמה מצד העירוב ומפסיד אלפיים אמה מצד שכנגדו, ולכן צריך להודיע לחבירו מערב שבת שמניח עירוב תחומין בעבורו, ואם לא הודיע לא חל קנין העירוב כיון שיש בזה גם צד חוב (עירובין פב וס' תיג).

אמנם, אם השליח הודיע לחבירו שמקנה לו מקום השביטה, אף שחבירו לא חשב בכניסת שבת שרוצה לקנות העירוב ובאמצע שבת החליט שרוצה ללכת מחוץ לתחום העיר לצד שהניחו העירוב על סמך הודיעו, יכול לסמוך על העירוב. שאנו אומרים בשבת שהוברר הדבר שקנין השביטה במקום זה הוא זכות בעבורו, וכיון שידע מכך בערב שבת הרי זה כאילו בירר צד הזכות וחל הקנין מערב שבת בשבילו, דקיימא לן יש ברירה באיסור דרבנן, ואיסור תחומין אלפיים אמה הוא איסור דרבנן. מיהו אם גמר בליבו מערב שבת שאינו רוצה לסמוך על קניית העירוב בשום אופן, אינו יכול להחליט באמצע שבת לסמוך על זה (סי' תיג ושעה"צ סק"ב).

חיוב הודעה בעירוב תחומין

מטעם זה יש לאלו המניחים עירוב תחומין ציבורי להודיע לרבים שהם מניחים העירוב, ומי שלא ידע בערב שבת מהו אינו יכול לסמוך על זה. ובשנת תש"ד כשפרסם החזון איש ז"ל סדר עשיית עירוב תחומין לערי המרכז, כתב: "ראוי שביט דין יושיבו שלוחם במקום ידוע בכל ערב שבת שכל מי שרוצה לערב יפנו אליו והם יערבו בעד כולם ויניחו פת או יין שיעור לכל אחד ואחד", ע"כ.

זיכוי על ידי אחר

המניח עירוב משל עצמו עבור חברו, צריך לזכות את העירוב על ידי אחר, שהפת שמערב בו צריך להיות שייך למי שהונח בעבורו, ואם לא זיכהו כדון לא חל העירוב. ואופן הזיכוי הוא כמו בעירובי חצירות, שלוקח הפת או כל דבר שמערב בו ומוסרו לאחר, ואומר לו: "זכה בפת זה לפלוני במקום פלוני לשם עירוב", והלה מגביהו בכוונה לזכות למי שהונח בעבורו, ועל ידי מעשה ההגבה נקנה הפת לחברו.

ויש להקפיד שזה שעושה ההגבה לא יהיה תחת רשותו של זה המניח, לא אשתו ולא אחד מבני ביתו, כי מי שנמצא תחת רשותו אינו יכול לזכותו לאחר. ובדיעבד אם זיכה על ידי אשתו או בנו הגדול אפשר לסמוך על העירוב אף שהם סמוכים על שולחנו, אך אם זיכהו על ידי בניו או בנותיו הקטנים לא חל העירוב. וכן נשוי אף שסמוך על שולחנו הרי זה כאדם אחר ואפשר לזכות על ידו אפילו לכתחילה (רמ"א סי' תיג וס' שסו סק"א).

זיכוי העירוב לרבים

אפשר לערב גם עבור אנשים רבים, וצריך להניח מזון שיעור מזון שתי סעודות עבור כל אחד ואחד [והיא שונה מעירובי חצרות

בכמה מבתי החולים הנמצאים חוץ ליישוב, יש מארגנים 'עירוב תחומין' ציבורי, כדי שאם ח"ו יקרה מקרה בשבת יתאפשר ללכת לבית חולים בהיתר, ואלו שמלווים יולדות או חולה מסוכן לבית חולים יוכלו לחזור לביתם בשבת לאחר הטיפול על סמך זה. [הערה: זה מועיל רק למי ששבת בבין השמשות בעיר ולן שם ויצא בשבת, אבל מי שנמצא בבית חולים בכניסת השבת אינו יכול ללכת לביתו על סמך העירוב רק אם ביתו נמצא בתוך אלפיים ממקום הנחת העירוב, כיון שבכניסת השבת לא חל בעיר רק בבית חולים וכמבואר בשעה"צ (סי' תת סק"א)].

במאמר שלפנינו נבאר כי 'עירוב תחומין ציבורי' יש בו כמה תנאים, ולא בכל מצב אפשר לסמוך עליו, ואינו כעירוב רשויות וכעירוב חצרות ששם אין הבדל בין עירוב יחיד או רבים.

בנוסף יש לדעת, שהרוצה לסמוך על עירוב כזה, צריך לברר בדיוק באיזה מקום הניחו העירוב, ובאיזה דרך מותר ללכת על סמך זה, שאין העירוב מתיר ללכת רק האלפיים אמה שבתוך העירוב [בספר דרך התחומין בירר באופן יסודי באיזה דרכים מותר ללכת ממרכז ירושלים לבית חולים הדסה ושערי צדק ללא הנחת עירוב, ובאיזה צריך להניח עירוב תחומין. ואלו הסומכים על חוטי העירוב יכולים ללכת לבית חולים שערי צדק כרגיל שהיא בתוך מתחם עירוב הבד"ץ, אבל בית חולים הדסה אינו בתוך היקף עירוב הבד"ץ].

עירוב על ידי שליח

הקילו חז"ל שאפשר להניח עירוב תחומין ע"י שליח בן דעת, שאם אין נוח לבעל הבית מערב ללכת למקום העירוב ולהניח שם הפת, יכול למנות שליח שילך למקום שרוצה לשבות שם או בסמוך אליו, ויניח שם פיתו של בעל הבית, ויאמר שבפת זה יקנה בעל הבית המקום הזה לשביטה, ובהו נחשב כאילו הבעל הבית שבת שם בבין השמשות כיון שמוזנותו מונחים שם (סי' תט ס"ח ושעה"ד סי' תת ס"א).

הממנה שליח לערב עבורו, יראה למנות שליח היודע ובקי בפרטי הדינים, ואם הוא בקי בדיון והשליח הבטיח לו שיעשה שליחותו אין צריך לברר אם אכן הניח העירוב כדון, שבכל איסור דרבנן סומכים על החזקה ששליח עושה שליחותו (סי' תט ס"ח ושעה"ד תחומין שבת עמוד תפח).

המערב מעצמו על חבירו

יש דין בהלכות שלוחין שאם אדם רוצה להקנות חפץ לחבירו והלה לא מינהו להיות שלוחו לקנות בעדו, רואים: אם הקנין הוא זכות, זכין לאדם שלא בפניו ושלא מדעתו והרי הוא כאילו נעשה שליחו וזכה בו המשלח. ואם חוב היא, לא חל החוב. ולגבי עירוב תחומין, הרוצה להקנות שביטה

כשרות המשקאות (קלים) באוקראינה

להיות ממניי דגן שיש בהם חשש לפסח (ע"י מנח"י ח"א סי' כז), 'צבע מאכל' שיכול להיות מקורו משרצים רח"ל (ע"י בירור הלכה עמוד לב, ומנח"י ח"ג סי' צו ב), והסוכר' יכול להיות מזגי ענבים שיש בהם חשש יין נסך. ולאחר גמר הייצור אין השותה יכול להבחין אם הורכב בו ממין איסור או היתר. ויש לדעת כי חומר גלם הנעשה מאיסור אינו בטל אפילו באלף, דמילתא דעבידא לטעמא לא בטל.

כאמור משקה פפסי-קולה המיוצר כאן בארץ הינו תחת השגחה קפדנית מ'ועד הכשרות', והוא נקי מכל חשש איסור, ובשיחה עם רבני ועד הכשרות העדה החרדית אמרו: כי לפי מה שבדקו בתוך המפעל לפני כשנתיים ראו, שהחומר גלם של 'פפסי' באוקראינה מקורם מאירלנד שאין בה חשש תערובת איסור, אבל קיים חשש בייצור המקומי, כי בשעת הרתחת הסוכר בפפסי משתמשים בקיטור מים הממשש גם ל'משקה קל ענבים' שיש בו חשש יין נסך, ולכן יש גם חשש פליטת כלים של יין נסך בפפסי, ואין בזה ההיתר של סתם כלים אינם בני יומם כיון שהמים שבקיטור נעשה נבילה ואוסר הפפסי. ולדבריהם, בפפסי-מקס וכן בסבן-אפ-דייט שאין בהם סוכר אין חשש זה.

לגבי שאר משקאות שאינם בארץ תחת השגחת העדה החרדית, יתכן וקיים בחומר גלם שלהם חשש תערובת איסור [וכך הוא במשקה הקוקה-קולה באוקראינה].

משקה פפסי-קולה כאן בארץ ישראל הינו בהכשר בד"ץ העדה החרדית, ורבים נוהגים לכבד בזה את השבת ואת היום טוב. וגם ברחבי אירופה נמצאים סוגי משקאות אלו באותו שם וסוגנו, והרבה אין מבחינים שמבחינת כשרות יש הבדל גדול בין הייצור שנעשה כאן בארץ ישראל בהכשר, ובין הייצור שנעשה ברחבי אירופה.

ראוי לדעת כי בראשית ייצור משקה הקולה היה דבר ברור לכל יהודי חרדי שהקולה אינה כשרה ואף אחד לא העיז לשתותו, ורק לפני כשמונים שנה (בשנת תרצה) הצליחו לייצר קולה באטלנטה בייצור מיוחד והרב המקומי העניק לו הכשר בידועו כי ייצור הזה אין בו חשש איסור, ואז התחיל להתפשט בין החרדים. ולאחרונה נודע שבמרכז אמריקה ובמזרח אירופה מפיקים את צבעי המאכל של קוקה-קולה מזגי ענבים שמקורם מייצור יין-גויים, והיות שאין הרכב המשקאות שווה בכל מדינה, ובהרבה מקומות בעולם נודע שיש בהם חשש תערובת איסור, אין לשתות המשקה רק לאחר בירור (הכשרות למעשה עמוד תמו, כשרות המשקאות עמוד תמה ועוד).

תעשיית הקולה נעשה בדרך כלל מתמצית אגוזי קולה, והיא פרי עץ הגדל בברזיל ובהודו המכילה קפאין בשיעור גבוה. ובתמצית זו מרכיבים תוספות שונות המחייב השגחה, לדוגמא: יש תרכיב 'גליצ'רין' שיכול להיות שומן מן החי של בהמות טמאות (ע"י מנח"י ח"א סי' נב), 'חומצת לימון' שיכול

דשם מועיל שיעור ח"י גרורוגת לכל העיר, ולכן בעירוב תחומין ציבורי טוב לקחת מאכל שמלפתיים בו הפת (כמו ריבה או שאר ממרחים) שבו שיעור שתי סעודות הוא מועט ויכול לכלול בו הרבה אנשים (ע"י משנ"ב סי' תט סק"א). וצריך לזכות על ידי אדם אחר, שמוסרו לאדם שאינו תחת רשותו ואומר לו "זכה בזה עבור כל מי שירצה לסמוך על העירוב" ומגביהו (ע"י ביה"ל סי' תיג ד"ה וצריך).

הברכה והאמירה

לאחר הזיכוי יניח העירוב במקום הנכון שהוכן לכך [כבר נתבאר בגליון הקודם מהו המקום הנכון]. והמניח את העירוב מברך 'ברוך אתה יי אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות עירוב'. אין לברך רק כשחל העירוב בודאות, ובדיעבד אם לא בירך בכל אופן אין הברכה מעכב.

אם מערב לאדם אחד יאמר: 'בזה העירוב יהא מתיר לפלוני לילך למקום זה אלפיים אמה לכל רוח בשבת זה'. ואם מערב לרבים יאמר: 'בזה העירוב יהא מתיר לפלוני ולפלוני [או לבני מקום פלוני] לילך למקום זה אלפיים אמה לכל רוח בשבת זה'. האמירה מעכב, ואם לא אמר לא חל העירוב (סי' תטו ס"ד ומ"ב שם).

אם לאחר הנחת העירוב נזכר מאן דהו שרוצה גם הוא לסמוך על העירוב, ולא זיכו

מתחילה עבורו ולא אמרו שהעירוב יחול בעדו, יוכל לבקש מבעל העירוב שיזכהו חלק מהעירוב בקנין סודר, ויאמר: 'בזה העירוב שמונח במקום פלוני יהא מתיר לי לילך משם אלפים אמה לכל רוח בשבת זה' (ביה"ל סי' תיג ד"ה וכל). ודוקא באופן זה שהונח מתחילה לשם עירוב, אבל אדם שנמצא בביתו בערב שבת ורוצה לעשות עירוב, אינו יכול לעשות עירוב תחומין על סמך מזון שיש לו מחוץ לעיר, כיון שלא הונח לשם עירוב ואינו נמצא ליד העירוב (ע"י שו"ת מהרש"ח סי' לו).

עירוב לכמה שבתות

אפשר להניח עירוב תחומין גם לשבתות הרבה, אלא שצריך להיזהר שהעירוב יתקיים כל משך הזמן שרוצים לסמוך עליו. וצריך לפרט בשעת ההנחה שמערב לכל שבתות השנה (סי' תטו סק"א).

אם אינו רוצה להפסיד תחום אלפיים מהצד הנגדי באותם שבתות שאינו צריך ללכת לצד העירוב, צריך לפרט בשעת ההנחה לכל שבתות השנה לאיזה מהם שארצה. ואז לא יפסיד מהצד הנגדי רק בשבתות שמחליט שרוצה לסמוך על העירוב (סי' תיג). אמנם יש קושי בעשיית עירוב ציבורי באופן זה, שהרי אחר השבת הראשונה המזון שייך לאלו שזכו בה בשבת הראשונה, ואי אפשר להפקיע את המזון ללא רשות (תחומין שבת עמוד תצט ע"יש).

ידום וישתוק!

רבי יחיאל צבי אחיו של רבינו ז"ל (ד)

סיפורי מעשיות של רבינו ז"ל

נשאר לנו מכתב מרבי יחיאל שכתב לרבי נפתלי תלמידו של רבינו ז"ל, כנראה בשנת תקע"א אחר הסתלקות רבינו ז"ל. וכנראה שהתעורר אצלו הרצון שיהיה אצלו ה'סיפורי מעשיות' שסיפר רבינו ז"ל, כי היה אז לפני הדפסת המעשיות (שנדפסו בשנת תקפ"א ע"י מוהרנ"ת ז"ל), וחשק וכסף ר' יחיאל שיהיה לו העתקה מכל המעשיות כדי לחזות בנועם ה' ולהתענג מזיו כבודו בהמעשיות שסיפר רבינו ז"ל, ולכן ביקש מר' נפתלי שיהיה לו ממנה העתקה.

וז"ל המכתב: אל כבוד אהובי ה"ה הרבני הנגיד המופלא וכו', כש"ת מור"ר נפתלי נ"י. אחד"ש, מהודענא לא לעשות באופן אחר, רק **חיש מהר להביא המעשה ביכל מאדמו"ר הקדוש, וביקשתי לעשות לי זאת למען אהבתנו**, ומחמת שמובטח אני במדתך הטובה שתעשה זאת למעני אמרת לבטוח ולסיים. ה' יכתוב ויחתום לחיים. כה דברי אהובי הדורש שלום תורתך באהבתו. ולמען ה' ביקשתי או שתבוא בעצמך על שבת הבאה עלינו לטובה ולהביא אותך הנ"ל, או לשלוח ע"י ציר נאמן, **כי אני רוצה להעתיק**, ושלא לעשות באופן אחר כי אם לא תפסיד אותי עגלה, שאהי מוכרח לשלוח עגלה עבור זה, **ואם אין אצלך כל המעשיות שהיה אצל ידידינו מו"ה נתן נ"י, תקח אצלו הכל ותביא לכאן**, יחיאל במוה"ר שמחה". עכ"ל המכתב.

מחזק את מוהרנ"ת ז"ל

זכה רבי יחיאל להיות אצל רבינו ז"ל בעת שהסתלק מן העולם, ולפני ההסתלקות, כאשר רצה מוהרנ"ת להיכנס לרבינו להראות לו את התורה שכתב כדי שיגיה אותו, חיזק אותו רבי יחיאל, כמ"ש בימי מוהרנ"ת ז"ל: **"ועמדת שם עם אחיו ר' יחיאל ז"ל**, ועם עוד אנ"ש. ואני הייתי מצפה מאד להראות עוד הפעם את הקונטרסים שכתבתי מהתורה שאמר אז באותו ראש השנה, אך היה לי בושה ולא יכולתי להעזיז פני נגדו להטריחו בזה, **וביקשתי מאחיו ר' יחיאל הנ"ל שיחזק אותי בזה, וחיזק אותי הרבה, עד שנתגברתי ונכנסתי אצלו ז"ל**" (ימי מוהרנ"ת ח"א אות ה').

ולשוא, אלא יש בכל דבר כוונת הבורא, אע"פ שעיינו סתומים. ומזה בעצמו יש להתבונן בגדלות הבורא הפלא ופלא.

ובאמת, כל מה שעובר על האדם, כל מאורע שאירע לו וכל מקרה שקרה לו, יש בהם כוונה מיוחדת מדוע קורה לו כך, ובאמצעותם הקב"ה מדבר עם האדם. הן אמת שאין אתנו יודע עד מה מדוע עובר על כל אחד מה שעובר עליו, אבל זה ברור כשמש שהקב"ה מדבר כביכול עם האדם באמצעות כל אלו, ודורש ממנו לתקן דבר-מה, אלא שאין אתנו יודע מה לעשות ומה לתקן.

לכן העצה היעוצה היא להרבות בתפילה ותחינה להשי"ת: "נחני בצדקתך, הישר לפני דרכך, הורני ה' דרכך. ריבונו של עולם עזרני והושיעני, פקח עיני שאדע מה לעשות בעולם הזה, מה לתקן". ולבקש מהשי"ת שימתיק ויאיר לי ויוליכני בדרך הנכונה והטובה, שיעשה את התיקונים באופן טוב ומעולה. כי מה שנעשה עם האדם אינם אלא דיבורים מהשי"ת הפונה בהם כביכול אל האדם והיא הוראה עבורו לתקן דבר מה.

וכדאי להעתיק כאן מדרש נפלא. עד כמה ועד היכן מועילה לאדם קבלת מעבריו כראוי וכיאות, ללא עצבות וטענות ח"ו.

וכך איתא במדרש רבה (איכה א טו):

מעשה במרים **בת בייטוס נחתום**, שנשביה, ופדאוה בעכו. קנו לה חלוק מוכוב כדי שתסיר את בגדי מעליה, והלכה לרחוץ אותו בים של עכו, בעודה שוטפת את הבגד החדש בא לפתע גל ענק והטביע את החלוק. קנו לה חלוק אחר, ושוב הלכה לשתפו בים, אך גם הפעם הגיע נחשול ואיבד ממנה את החלוק, כשרצו לקנות לה חלוק אחר בפעם השלישית אמרה להם: **הניחו לו לגבאי שיגבה את חובו!** כלומר, כיון שלדעת הקב"ה לא מגיע לה חלוק חשוב כזה, בודאי הצדק עמו, ויגבה את חובו... כיון שהצדיקה עליה את הדין, רמז הקב"ה לים והחזיר לה ליבשה את החלוקים שלקח ממנה.

הרי לנו לימוד חשוב מאד, שבשעה שהצדיקה עליה את הדין בעיצומו של העונש שהותך עליה מן השמים, מצאה את הדרך לתיקון, ואמנם נתרצה ענשה וקיבלה חזרה את מה שאבדה.

וכאן רואים למעשה, שעד בוא הישועה, אם יצדיק האדם את הדין הנעשה עמו, ויודה שכל מעשה השי"ת עמו הוא בצדק וביושר, ואך לטובתו הוא, וימשיך לעבוד את השי"ת תוך כדי מעבריו ברוחניות וגשמיות, זה גופא כבר ממרה את ישועתו.

אכן זהו תיקונו המיוחד של כל אחד ואחד; לא לדחוק את השעה ברצונו לראות את הישועה מיד, ועד אז הוא מאבד את עשתונותו. לא כן, אלא תוך כדי מצבו הקשה ישא עיניו השמימה ויאמין שהוא מהשי"ת, וכי זהו רצונו, ואם כן עליו לעבוד לעת עתה את השי"ת יחד עם המצוקות שהם מנת-חלקו, עד ירא ה' מן השמים וישיעו.

בשבחי הבעש"ט מובא סיפור: יהודי אחד היה לו עשרות או מאות שוורים, אשר הם היו כל רכושו. פעם אחת נזקק להעבירם ממקום למקום, והנה באמצע העברתם פרצה מלחמה בארץ, ובסערות המלחמה ותהפוכותיה חשש שמא לא יגיעו השוורים ליעדם, וכל רכושו עלול לרדת לטמיון.

נכנס היהודי אל הבעל **שם טוב הקדוש** השיח את לבו שאינו יודע מה עשה עם כל רכושו, ובסערת-הזמנים אינו יכול לברר היכן נמצאים שווריו ואיך יוכל למצואם, וכי כל רכושו תלוי בהם.

מה עשה הבעש"ט? פתח את ספר הזוהר הק', הביט בפנים הספר, ואמר לו כי השוורים הגיעו ליעדם, וכי הוא יכול להסיר דאגה מלבו. רבי" - הזדעק אותו יהודי פשוט - "וכי בזוהר כתוב על השוורים שלי?!"

ענה לו הבעש"ט: "כשאני פותח ספר הזוהר מאירים ומזהירים לי כל העולמות כאספקלריא המאירה, וממילא אני רואה גם את השוורים שלך..."

ואם מה שנעשה עם השוורים אפשר למצוא בתוך התורה, ק"ו בן בנו של ק"ו מה שעובר ונעשה עם כל אדם, אשר כל אחד הוא עולם מלא - על אחת כמה וכמה שהכל כתוב בתורה, והצדיקים אשר עיניים להם, רואים זאת באספקלריא מאירה.

וכבר אמרו חכמינו ז"ל ש"צריך כל אדם לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי" (סנהדרין לו). שכן, יהודי רא שמים אחר, ראוי וזכאי שהשי"ת יקיים את כל העולם בעבורו...

מה שעובר וסוער ורותח עם כל אחד ואחד; יעלו שמים ירדו תהומות... החוזה **מלובלין זי"ע** אמר פעם שקל לו יותר לעבור על כל הש"ס והפוסקים מאשר להתעמק ולהתבונן במעבריו ומאורעותיו של אדם אחד.

ואין אלו 'מקרים' אלא 'השגחת' הבורא ונפלאותיו. כל המאורעות מתוכננות בדיוק מוחלט, הפלא ופלא. ואילו ידעו את כוונת הדברים היו עומדים נרעשים ומשתוממים איך מסדר הקב"ה לכל אדם באופן המדויק ביותר את הנצרך לו ממש במשך כל ימיו עלי אדמות!

ולעיתים כשיתגלו הדברים לכל, חיל ורעדה והתפעלות יאחזונו בראותנו איך נתגלגלו הדברים עם כל אדם בפרטות, והתיקונים הנפלאים שנעשו על ידי כל מעשה ומאורע.

הנה כי כן, יסוד מוסד הוא בעבודת האדם לבוראו, כי כל אדם הוא ענין מיוחד בפני עצמו, לכל אחד ואחד התיקונים הפרטיים שלו, לכן על כל אחד עוברים מעברים המיוחדים לו, וכן לכל אחד יש את היצר הרע המיוחד לו והבלבולים שלו, כי כל אחד מוקף חברים משלו ומשפחה משלו ואין אחד דומה לחבירו כמלוא נימה, וא"כ אין לאדם לדמות כלל את הנעשה עמו לנעשה עם חבירו, ואל לו להתבונן מדוע אין הוא מגיע לטובת חבירו, ומדוע מגיע לו ככה.

רבינו הקדוש אמר: **"משיח יגיד לישראל כל מה שעבר על ישראל בכל יום ויום, על כל אחד ואחד מישראל בפרט"** (שיחות שלאחר סיפורי מעשיות, מעשה י').

ומוהרנ"ת כתב באחד ממכתביו לבנו: "מכתבך מיום אתמול קיבלתי בשעה זאת כמו חצות היום, והיה לי לנחת. ואם אמנם הומה עלי לבי על צערך מענין מה שעובר עלי, אך ידעתי כי אין שום אדם נקי מזה. ואם אמנם לא כל אנפין שוין ולא ראי זה כראי זה, אעפ"כ כולן שוין בזה, שבהכרח שיעבור עלי בכל יום הרבה הרבה. **ומן הסתם, אם לעתיד יגידו לאדם כל מה שעבר עליו בכל יום כאשר שמענו מזה וכו', בודאי עובר על כל אחד בכל יום הרבה**" (עלים לתרופה מכתב קפ).

עכ"פ זה צריך לעורר אותנו לדעת ששום דבר לא נעשה בכדי

"עיקר התשובה כשישמע בזיונו ידום וישתוק" - על דברי רבינו הללו בתורה של 'סוד כוונת אלול' (ליקו"מ קמ"ו) הקשה רבי אברהם ב"ר נחמן בביאור הליקוטים: מה יעשה אדם שאין מי שמבזה אותו, האם יחסר לו עיקר התשובה? ובכלל, קשה לומר שיעקר התשובה תלויה באחרים (וע"ש עוד כמה דקדוקים בדברי רבינו).

ומבאר אברב"נ, כי כוונת רבינו היא לאו דוקא לקבל בזיון חבירו, אלא יש ועולה לאדם עצמו צער ובושה מחטאיו, והדבר גורם לו לשברון לב ומרידות, ומתוך צער זה מצדיק עליו את הדין, ואומר כי טוב וישר ה', והצער שהגיע לו בצדק וביושר הוא, ואז גם אם אין הבושה מהזולת אלא מעצמו, הרי הוא זוכה לתיקון זה!

נערך ע"י הרה"ח רבי נחמי' שווארץ שליט"א בעמ"מ "אוצרות עלים לתרופה".

בְּשַׁעֲרֵי צִיּוֹן נִעְוָה

בִּיּוֹנִים

טייערער ברודער!

אל תחריש ואל תשקוט מלעורר רחמים על הקיבוץ הקדוש כימי ראש השנה אצל רבינו הקדוש באומאן

ואל תיתן דמי עד שניענה מן השמיים וכשערי ציון נעוץ כיונים, לחיים ולשמחה ולשלום

בא"י: 072.332.3300
באר"ב: 1-929.8415.876
באירופה: 44-203.1500.313

מערכת שיעורים נפש משיבת שיעורי הרה"צ רבי יעקב מאיר שכמער שליט"א

072.3323.796 קול אנ"ש דקה לתנינו